

عنوان مقاله:

حدود تاثیر اصل صحت قراردادها بر تفسیر شرط خیار بدون مدت با تاکید بر رویه قضایی

محل انتشار:

مجله مطالعات حقوقی، دوره 16، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

سید محمد اسدی نژاد - هیات علمی دانشگاه گیلان

فیروز سکوتی - دانشگاه گیلان

خلاصه مقاله:

در برخی قراردادها، یکی از سازوکارهای فسخ معامله، در قالب خیار شرط بدون مدت تعیین می شود. باین حال، نص صریح ماده ۴۰۱ ق.م در صورت عدم قید مدت برای خیار شرط، به بطلان قرارداد حکم کرده است. سوال این است که آیا راهکاری برای جلوگیری از صدور حکم بر بطلان چنین توافقی وجود دارد؟ صرف نظر از نقدهایی که بر مبنای فقهی ماده ۴۰۱ ق.م و نیز دلالت حدیث نهی از معامله غرری بر حکم وضعی بطلان وارد شده است، اصل آزادی اراده ایجاب می کند که قانون گذار از مداخله در توافقی طرفین اجتناب ورزد. همچنین طبق اصل صحت، تفسیری از عقد مطلوب است که حتی الامکان منتهی به بطلان توافق نشود. هدف پژوهش، بررسی اختلاف نظرهای فقها و محاکم در خصوص خیار شرط بدون مدت است تا از این طریق راهکاری برای جلوگیری از اعلام بطلان عقد ارائه شود. این نوشتار با روش تحلیلی توصیفی، مبنای فقهی خیار شرط بدون مدت را بررسی کرده و سپس با استفاده از روش کیفی به تحلیل محتوای آرای مربوطه می پردازد. به نظر می رسد در صورتی که متعاقبین، خاتمه مدت خیار را اعلام نکرده باشند، می توان با توسل به اراده ضمنی ایشان و ضابطه عرفی یا محدود کردن مدت خیار به زمان انجام تعهدات قراردادی، مانع از بطلان عقد شد. یافته های پژوهش نشان می دهد که در رویه قضایی به دلیل تحقق نهاد عرفی عقد، اصل صحت سایه سنگینی بر حکم مندرج در ماده ۴۰۱ ق.م دارد.

کلمات کلیدی:

اصل صحت، شرط خیار، ضابطه عرفی، ماده ۴۰۱ قانون مدنی، وجه التزام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2037056>

